

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ
ЕКОНОМІЧНИЙ НАУКОВИЙ ПОРТАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ ТА СУБ'ЄКТІВ
ГОСПОДАРЮВАННЯ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

10 листопада 2023 року

Одеса – 2023

УДК 657 (075.8): 339.486.4
JEL Classification: G3, M1, O1

Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (10 листопада 2023 року). — Одеса: Національний університет «Одеська політехніка», 2023. — 227 с.

Редакційна колегія:

д.е.н., проф. Філіппова С.В., д.е.н., проф. Балан О.С., д.е.н., проф. Буркинський Б. В., д.н.держ.упр., проф. Ворона П.В., директор Георгієв Райчо, д.е.н., проф.Гусаріна Н.В., д.е.н., проф. Добрянська Н.А., д.е.н., проф. Дога В.С., д.н. держ.упр., проф Корецький М.Х., к.н. держ. упр., д.е.н., доцент, проф .Кулінська А.В., д.е.н., проф. Лебедева В.В., д.е.н. проф. Липинська О.А., проф. Марсела Слюсарчук, д.е.н., проф. Ніколюк О.В., доктор хабіл. ек. наук, проф. Пармаклі Д.М., д.е.н., проф. Подольчак Н.Ю., проф. Стефан Пурічі, д.е.н., проф. Ткач К.І., проф. Шенк Райнер, к.е.н. ст.викл. Граціотова Г.О., к.е.н., доцент Свірідова С.С., к.е.н., доцент Сита Є.М., к.пед.н., доцент Шепель М.Є.

У збірнику представлено роботи науковців, фахівців-практиків, аспірантів, студентів, у яких висловлено результати теоретико-аналітичних досліджень та практичні пропозиції з питань сучасних управлінських та соціально-економічних аспектів розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління.

Тези надано в авторській редакції. За виклад, зміст, достовірність та якість наданих матеріалів відповідають автори.

Призначений для фахівців, науковців, викладачів, здобувачів вищої освіти.

Щира вдячність програмному комітету конференції!

**ПРОГРАМНИЙ
КОМІТЕТ**

Голова програмного комітету:

Філіппова Світлана Валеріївна, дійсний член Академії економічних наук України, д.е.н., професор, директор Інституту економіки та менеджменту Національного університету «Одеська політехніка»

Співголова програмного комітету:

Балан Олександр Сергійович, дійсний член Академії економічних наук України, д.е.н., професор, зав. кафедри а публічного управління та адміністрування, редактор економічного наукового порталу Національного університету «Одеська політехніка».

Члени програмного комітету:

Буркинський Борис Володимирович – академік НАН України, д.е.н., професор, директор Інституту проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України,

Ворона Петро Васильович – начальник управління грантового забезпечення Національного фонду дослідження України, д.н. держ. упр., професор

Георгієв Райчо - director, Scientific-Technical Union of Mechanical Engineering, (Bulgaria).

Гусаріна Наталія Вікторівна – д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Добрянська Наталя Анатоліївна – д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Дога Валерій Семенович – д.е.н., професор, National Institute for Economic Research (Moldova).

Корецький Микола Христофорович – д.н. держ. упр., професор, заслужений діяч науки і техніки України, проректор Таврійського національного університету ім. В.І. Вернадського.

Кулінська Анжела Вікторівна – к.н. держ. упр., д.е.н., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Лебедєва Віра Василівна – д.е.н., професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Липинська Олена Андріївна – д.е.н., старший науковий співробітник, професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Марсела Слюсарчук – професор, професор кафедри людських та соціальних політичних наук Університету "Штефан чел Марє", м. Сучава, Румунія.

Ніколюк Олена Володимирівна – д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту і логістики Одеського національного технологічного університету.

Пармаклі Дмитро Михайлович – доктор хабілітат економічних наук, професор, керівник НДЦ «Прогрес», Комратський державний університет (Moldova).

Подольчак Назар Юрійович – д.е.н, професор, завідувач кафедри адміністративного та фінансового менеджменту Національного університету «Львівська політехніка».

Стефан Пурічі – професор, проректор з університетського іміджу, міжнародних відносин та європейського розвитку Університету "Штефан чел Марє", м. Сучава, (Румунія).

Ткач Костянтин Іванович – д.е.н., професор кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Шенк Райнер – професор, консультант «TIME REALITIES SCIENTIFIC GROUP» (Germany).

Граціотова Ганна Олександрівна – к.е.н., ст.викладач кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Свірідова Світлана Сергіївна – к.е.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

Чобану Геннадій Георгійович – д.е.н., науковий співробітник Бухарестського університету «ARTIFEX» та Національного інституту наукових досліджень у галузі праці та соціального захисту (Румунія).

Шепель Марина Євгенівна – к.пед.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування Національного університету «Одеська політехніка».

**ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ
КОМІТЕТ**

Голова оргкомітету:

Липинська Олена Андріївна

Секретар оргкомітету:

Балан Денис Вікторович

Шановні науковці!

Дозвольте висловити подяку всім, хто у цих складних для країни умовах, знайшов час та можливість взяти участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні управлінські та соціально-економічні аспекти розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в умовах трансформації публічного управління».

На сьогодні, коли держава знаходиться в скрутному становищі. Проте обговорення управлінських, соціальних та економічних аспектів розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання, проблем державного управління та місцевого самоврядування і національної безпеки держави, а тако ж сталий розвиток виробничої сфери в умовах глобальних продовольчих, екологічних та фінансово-економічних викликів, соціально-економічна та інвестиційна політика держави в умовах трансформації публічного управління, сучасні комунікації та електронне урядування в умовах розвитку інформаційного суспільства приймають дуже актуальне та невідкладне вирішення цих питань, що й стали напрямками конференції.

Вирішення поставлених завдань є можливим лише за умови поєднання суспільного згуртання, науково-теоретичних здобутків та практичного досвіду представників різних регіонів України.

Виходячи з цього метою конференції постає обговорення актуальних питань з проблем та перспектив розвитку держави, регіонів та суб'єктів господарювання в контексті сучасних управлінських та соціально-економічних процесів для досягнення стабільності під час війни, обмін інформацією, викладення результатів наукових досліджень, переймання існуючого досвіду в вирішенні багатьох питань що з часом дозволить привести наше суспільство до перемоги і усунути наслідки окупації та руйнування.

Бажаю всім учасникам конференції плідної роботи, нових наукових звершень, успіхів у цій благородній справі, натхнення, творчих здобутків, нових ідей, успіхів у житті та праці.

А також щиро бажаю Всім мирного неба над головою.

Сподіваюсь на подальшу плідну співпрацю! Слава Україні!

Зав. кафедри публічного управління та адміністрування
Навчально – наукового Інституту економіки
та менеджменту Національного університету
«Одеська політехніка»

Олександр БАЛАН

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1

СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

<i>Balan O., Shepel M., Mytroshak I.</i> The Directions For Stimulating The Public Authorities Interaction in The Field of Social Protection of Ukraine's Population	10
<i>Банашко О.О., Захаркевич Н.П.</i> Методи управління витратами в сучасних умовах	11
<i>Бурковська А.І. Онопрійчук Д. О.</i> Особливості управління персоналом на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу	14
<i>Волкова М.О., Перерва П.Г.</i> Проблеми та перспективи розвитку малого інноваційного бізнесу в Україні	16
<i>Вороніна В.Л. Зосіменко І. А., Горбатюк Л. М.</i> Основні способи стимулювання персоналу в умовах війни	18
<i>Гусаріна Н.В., Джига В.І.</i> Управління закладом охорони здоров'я комунальної форми власності під час реорганізації	20
<i>Домбровська В.М., Липинська О.А.</i> Інструменти реалізації механізмів державно-приватного партнерства на інфраструктурному рівні	22
<i>Калінін Д.О., Черкасов Д.Ф.</i> Теоретичні аспекти інновацій в системі управління	24
<i>Кармазіна В.С., Кисільова І.Ю.</i> Цифровізація пенсійного фонду України	27
<i>Козицька Г.В., Царенко Є.С.</i> Особливості сучасної регіональної політики європейського союзу	29
<i>Корват О.В.</i> Спрямування державної інноваційної політики на розвиток Індустрії 4.0.	31
<i>Кушнір В. В., Липинська О. А.</i> Удосконалення механізмів реалізації державної політики в сфері вищої освіти	34
<i>Лазнева І.О., Швалко А.Д.</i> Прогнозування кон'юнктури світового ринку озброєння	36
<i>Леміш К.М., Орлов О.А.</i> Реструктуризація підприємств в умовах війни	38
<i>Ленчук А. С., Іжевський П. Г.</i> Мотиваційні аспекти роботи команди в процесі управління	40
<i>Майборода В. М.</i> Формування конкурентного потенціалу підприємств сфери послуг	43
<i>Матвієнко Д.О., Кущик А.П.</i> Актуальність антикризового управління корпорацією в умовах воєнного часу	45
<i>Матійчук Н. В., Юричина І. А.</i> Ефективність місцевого самоврядування: виклики та шляхи покращення	47
<i>Микулець М., Юричина І.</i> Роль молодіжної політики у прийнятті рішень на рівні територіальної громади	50
<i>Могильна Л.М., Андріяш М.Ю.</i> Управління кадровою політикою деревообробного підприємства	52
<i>Науменко О.М., Перерва П.Г.</i> Охорона інтелектуальної власності в Україні та за кордоном: порівняльний аналіз	54
<i>Недзельська У.В., Кулинич Р. О.</i> Даунсайзинг як технологія проведення змін в організації	56

Петько С.М. Південнокорейська «Золот кампанія» у подоланні кризи 1997–1998-х років	58
Прушківська Е.В., Некрасов Ю.В. Удосконалення стратегії введення міжнародного бізнесу в умовах інформаційно-комунікаційного середовища	61
Романенко Є. О. Теоретичні засади програмно-цільового методу у бюджетній сфері, як ефективного засобу удосконалення процесів планування та реалізації державних політик	63
Степанова А.В., Граціотова Г.О. Поділ та взаємодія влади в процесах управління	64
Teng Y., Khyzhnyakova N.O. Analysis of the management of the visitor service process in shanxi museum	67
Яворський В.В., Лук'ячук К.П. Аналіз світового досвіду використання інструментарію публічного управління в морській галузі	69

СЕКЦІЯ 2

СУЧАСНІ СОЦІАЛЬНІ ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ, РЕГІОНІВ ТА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Арбузова А.С., Кулінська А.В. Бюджетна система держави та її бюджетний устрій	72
Александрюк Т.Ю., Сірант М.О., Сіворакиа А.А. Розвиток медичного страхування в Україні	74
Балан Д.В., Кулінська А.В. Регулювання міжбюджетних відносин в Україні	76
Бондарчук В., Маркова С. В. Економічна адаптація персоналу підприємств в умовах воєнного стану в Україні	78
Герасимова Т.І., Годованюк А.В. Соціально-економічні виклики України в умовах війни	81
Даниляк А.Д., Гусаріна Н.В. Економічний розвиток Цебриківської територіальної громади в умовах децентралізації	83
Добрянська Н.А., Курченко Д.С. Державне управління галуззю туризму	85
Дубініна Д.Є., Сисоєва К.О., Перерва П.Г. Маркетингова характеристика ноу-хау та комерційної таємниці	87
Дугієнко Н.О., Домніч О.В. Особливості торговельного співробітництва України з країнами Європейського союзу	89
Кармазіна В.С., Череп А.В. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку підприємств України	91
Ленчук А.С., Юричина І.А. Застосування методів планування у сфері публічного управління	94
Малашенко Ю.А., Єфременко А.Г. Проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства	95
Ничмоглод А.А., Федоренко О.В., Перерва П.Г. Дослідження методів визначення вартості патенту	97
Петренко О.П., Жечева І.П. Підвищення економічної ефективності підприємства	99
Приймак С.В., Рахвал І.Р. Економіко-аналітичні аспекти функціонування підприємництва в умовах війни	102
Савчук Т. О., Коляда Т. А. Здійснення бюджетного процесу в Україні під час повномасштабного вторгнення	105
Сердюк О. І., Кремпоха Я. С. Інноваційні технології в управління персоналом	108

<i>Слободян В.В.</i> Переваги та недоліки функціонування «сухих портів»	110
<i>Степанова А.В., Гусаріна Н.В.</i> Джерела фінансових надходжень до місцевих бюджетів як основа фінансової автономії регіонів	112
<i>Тараненко О.О., Дугієнко Н.О.</i> Зовнішня торгівля України в умовах війни	114
<i>Тетью А.Р., Науменко Ю.В.</i> Сутність та характеристика інвестицій для розвитку вітчизняної економіки	117
<i>Фербей Г.М., Рилєєв С.В.</i> Аграрний сектор як складова економіки України: сучасні реалії, стратегічні перспективи післявоєнного відновлення та розвитку	119
<i>Чеботарьова Н.М., Лисенний І.А.</i> Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва в умовах війни	121
<i>Шевченко А.А., Букрєєва А.В.</i> Інноваційні технології як фактор прискореного розвитку аграрних підприємств	123
<i>Яскевич А.О., Станєва К.С., Перерва П.Г.</i> Дослідження переваг та недоліків франчайзингу	124
<i>Яворський В.В., Лук'ячук К.П.</i> Роль організаційно-економічних важелів публічного управління на ринок транспортних послуг в Україні	127

СЕКЦІЯ 3

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

<i>Арбузова А.С., Граціотова Г.О.</i> Теоретичні аспекти управління змінами в державному секторі	130
<i>Балан Д.В., Граціотова Г.О.</i> Оцінка якості надання адміністративних послуг населенню в Україні	132
<i>Shepel M., Savchenko D.</i> The importance of digital learning tools in Ukrainian veterans' adaptation to social life	134
<i>Balan O., Shepel M., Chyzhevskiy Y.</i> The Importance of Public Administration in Ukraine's Tourism Potential Renovation in the Post-War Period	132
<i>Велика М.Д., Юричина І.А.</i> Удосконалення етики публічних управлінців	136
<i>Загалевиц В.Л.</i> Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування	138
<i>Кириленко Г.О., Кулінська А.В.</i> Особливості дослідження потреб і викликів органів місцевого самоврядування під час воєнного стану	140
<i>Кириленко Г.О., Липинська О.А.</i> Сутність та історична еволюція місцевого економічного розвитку	142
<i>Лиса З.В., Кулінська А.В.</i> Позабюджетні джерела прибутків органів місцевого самоврядування	144
<i>Мазілка О.О., Граціотова Г.О.</i> Оптимізація адміністративного процесу в організації як стратегічний інструмент управління	146
<i>Наливайко Н. В.</i> Досвід країн Європи щодо надання адміністративних послуг на місцевому рівні	148
<i>Рубан Д.О.</i> Досвід децентралізації та розвитку місцевої демократії у країнах світу	150
<i>Сашко І. В.</i> Механізм залучення громадян до прийняття управлінських рішень на рівні територіальної громади	149
<i>Скрябіна Є.А., Кулінська А.В.</i> Зарубіжний досвід організації територіальних громад	154

<i>Христова А.О., Граціотова Г.О.</i> Трансформація публічного управління: Вплив інтелектуального аналізу даних та штучного інтелекту на оптимізацію рішень в місцевому самоврядуванні	156
<i>Шевченко А.А., Земляк А.В.</i> Актуальні проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності аграрних підприємств в Україні	155

СЕКЦІЯ 4

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

<i>Брадул К.С., Кулінська А.В.</i> Національна безпека України: виклики сьогодення	161
<i>Добрянська Н.А., Саленко Л.Р., Осадчук З.С.</i> Актуальні проблеми національної безпеки в туристичній діяльності в Україні	163
<i>Лиса З.В.</i> Роль цифрових технологій в галузі національної безпеки України	161
<i>Степанова А.В., Кулінська А.В.</i> Класифікація завдань системи управління національною безпекою держави	166
<i>Христова А.О., Кулінська А.В.</i> Актуальні виклики гібридної війни та їх вплив на національну безпеку України	168
<i>Шандар А.М., Козін М.В.</i> Соціальні ризики у сфері зайнятості: сутність та чинники виникнення	171

СЕКЦІЯ 5

СУЧАСНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ЕЛЕКТРОННЕ УРЯДУВАННЯ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

<i>Балтян О. М.</i> Комунікаційні канали. Функції соціальної комунікації	174
<i>Бугайчук А.А.</i> Соціально-комунікаційні інститути та методи аналізу соціальної ефективності	176
<i>Володимиров С. С.</i> Міжособистісні комунікації в сучасному суспільстві	177
<i>Іваненко Т. Я., Нехайчик Є. Є.</i> Забезпечення конфіденційності та цілісності електронного документообігу територіальної громади	179
<i>Ігольник Ю. І.</i> Рівні та форми інформаційно-комунікативної взаємодії органу місцевого самоврядування з громадою	181
<i>Кузнєцова Л. О.</i> Інтернет-комунікація як тренд повсякденних соціальних практик	183
<i>Куца О. О.</i> Сутність на види соціальної комунікації	185
<i>Льотка Я. І.</i> Міжособистісні комунікації в малих групах	187
<i>Прибега А. О.</i> Використання інтернету в професійній діяльності соціального працівника	189
<i>Пірняк О. С.</i> Роль та функції соціальної комунікації в сучасному світі	191
<i>Решота О. А., Стрільчук О. А.</i> Вплив інформаційних технологій на взаємодію громадян та держави в контексті електронного урядування.	193
<i>Сердюк М. Є.</i> Партисипаторна е-демократія та електронна петиція як її інструмент	196
<i>Сіроштан О. Ю.</i> Міжособистісні комунікації	198
<i>Тимченко Т. С.</i> Комунікаційні потреби та навички	200
<i>Троцюк К. О.</i> Модель державного управління в умовах розвитку інформаційного суспільства.	201
<i>Шабатура Ю. Я.</i> Загальна характеристика соціальних комунікацій	204

<i>Швець К. В.</i> Комунікаційний процес, сутність комунікацій та їх інформаційне забезпечення	205
<i>Юркова М. М.</i> Комунікації в управлінській діяльності	208

СЕКЦІЯ 6

СТАЛИЙ РОЗВИТОК ВИРОБНИЧОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ, ЕКОЛОГІЧНИХ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ВИКЛИКІВ

<i>Huseynov E.</i> Digitalization In Oil and Gas Companies in an Industrial Context	211
<i>Ільїна М. В.</i> Оцінювання резилієнтності екосистем та територій України (на прикладі Черкаської області)	213
<i>Кузьменко В. О., Череп А. В.</i> Особливості розробки антикризової фінансової стратегії під час військових дій в Україні	215
<i>Кузьменко В. О., Кущик А. П.</i> Інноваційні інструменти антикризового управління корпорації	217

СЕКЦІЯ 7

ДОСЛІДЖЕННЯ, ГРАНТИ ТА ПРОЄКТИ

<i>Гедлі-Дани С., Балан О.С., Шепель М.Є., Балан А.А., Самарченко І.О.</i> , Фактори впливу на безпеко-орієнтоване управління об'єктів критичної інфраструктури під час дії воєнного стану	219
<i>Гаррі М., Балан О.С., Шепель М.Є., Брадул К.С.</i> , Роль жіночого малого бізнесу у повоєнному відновленні територіальних громад України	222
<i>Christopher Morris, Oleksandr Balan, Maryna Shepel, Denis Savchenko.</i> The importance of digital learning tools in Ukrainian veterans' adaptation to social life	225

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

*Сердюк О. І., к. е. н., доцент, професор кафедри публічного управління та адміністрування,
Кремпоха Я. С., здобувачка другого (магістерського) рівня освітньо-професійної програми
«Зв'язки з громадськістю», Полтавський державний аграрний університет,
м. Полтава*

Найважливішим соціально-політичним явищем у житті та діяльності будь-якої організації являється кадрова політика. Від її змістовного наповнення залежить успіх розвитку не тільки конкретної організації, а й суспільства загалом. Лише за умови вибору сучасних принципів та технологій управління персоналом функціонування організацій буде ефективним. Адже працівники, які належним чином мотивовані, мають доступ до знань і активно беруть участь у житті організації, стають її основним капіталом і перестають бути лише одним із економічних ресурсів її операційної діяльності [1, с. 74].

Науковці вважають, що персонал організації являється найскладнішим об'єктом управління. Основні концепції управління персоналом ґрунтуються на визнанні зростання значущості особистості працівників, дослідженні схем мотивації, вмінні їх раціонально коригувати, відповідно до основних завдань організації.

Головною метою концепції управління людськими ресурсами є не лише залучення та утримання кваліфікованих працівників, а й розвиток персонал-технологій, що сприяють ефективній реалізації стратегічних цілей організації [1, с. 75]. Технології управління персоналом – це засоби управління персоналом, які впливають на поведінку людини, створення сприятливого управлінського середовища, організацію та координацію спільної трудової діяльності, дисциплінованість, довіру, лояльність [2].

Науковець Т. Погорелова розглядає інноваційну систему управління персоналом в організації як гнучку систему управління, яка враховує та формує потреби фахівців, здатних розробляти, застосовувати та широко використовувати інновації [3]. У процесі свого розвитку система управління персоналом проходить усі стадії, характерні для інноваційного процесу (табл. 1).

Таблиця 1 - Основні стадії впровадження управлінської новації

Стадія впровадження	Її характеристика
Інвенція	Поява ідеї інновації
Ініціація	Дослідження та перевірка можливості втілення ідеї з допомогою використання інформаційних технологій
Дифузія	Втілення ідеї, яка здатна підвищити ефективність діяльності конкретних підрозділів чи організації в цілому

Джерело: [4]

Система управління персоналом, через її ключову роль в організації, має характеризуватися стрімким розвитком та інноваційним характером, який проявляється в застосуванні її керівництвом комплексу інноваційних технологій в управлінні людськими ресурсами (HR-інновацій), зокрема:

– підбір персоналу за допомогою штучного інтелекту: використання чат-ботів, які відповідають на поширені запитання, проводять їх скринінг та допомагають рекрутерам зосередитись на інших адміністративних завданнях;

– гейміфікація – новітня бізнес концепція, пошук нестандартних рішень, які допомагають зробити роботу цікавішою за допомогою інструментів чітко структурованих сценаріїв (бейджів, лідербордсів, евордсів, сетингів); ігрові досягнення легко трансформуються у традиційні KPI, кількісні оцінки продуктивності;

– розвиток емоційного інтелекту, який на 50 % визначає клімат в організації; вчені доводять, що продуктивність персоналу залежить від їх емоційного інтелекту, у зв'язку з

чим програма його розвитку стала досить популярною серед керівників успішних українських організацій, що роблять її частиною сучасної корпоративної культури [1].

Інноваційними методами підбору персоналу є рекрутингові технології, зокрема хедхантинг, скрінінг, коучинг, аутстафінг, контролінг та інші.

Head hunting – процес цілеспрямованого виявлення та залучення сильних кандидатів, які не шукають перспективну роботу самостійно, оскільки працюють на інші організації. Ця методика використовується якщо мова йде про фахівців, які мають рідкісну спеціальність або винятковий рівень майстерності [1].

Широкою популярністю в організаціях користується адаптований хедхантинг, більше схожий на рекрутинг. Його суть полягає в зацікавленості кадрових працівників фахівцями середньої ланки на відміну від класичного хедхантингу, при якому «полювання» відбувається лише за тими працівниками, які займають керівні позиції в організації [5]. Одним із способів пошуку персоналу є звернення роботодавців до закладу вищої освіти (прелімінарінг), який дозволяє підготувати фахівців згідно реальних потреб організації, відібравши при цьому найбільш мотивованих кандидатів.

Надсилання запитів до служби зайнятості, розміщення вакансій в Інтернеті та ЗМІ включає такий спосіб оцінювання претендентів як скрінінг (технологія швидкого добору персоналу окремих категорій персоналу). Це не потребує значних фінансових витрат, оскільки ці джерела набору забезпечують відділу кадрів зручність контролю вхідних резюме. Однак отримання великої кількості резюме від кандидатів, які завідомо не відповідають заявленим вимогам, потребує багато часу для їх детального розгляду та відбору [5].

Найефективнішим інструментом підвищення результативності праці персоналу вважається коучинг. Його суть полягає в тому, що керівник організації (коуч) не виступає в ролі експерта та не приймає рішення за співробітника, стосовно проблеми, що виникла. Проте, його високий рівень компетентності та управлінського досвіду дозволяє створити такі умови, співробітнику, за яких він самостійно зможе вирішити проблему.

В умовах воєнного стану в Україні все більшої популярності набирає аутстафінг (вивід персоналу за штат), коли працівники оформлені в одній організації («аутстафер» або організація-підрядник), а виконують трудові обов'язки в іншій (організація-замовник).

Одним з інноваційних методів управління персоналом є контролінг персоналу (кадровий контролінг). Його основне призначення – контроль трудових ресурсів і планових показників діяльності. Це гарантує інформаційне забезпечення прийняття управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, використанням і розвитком персоналу організації. Крім того, контролінг формує систему управління, що включає її постійний моніторинг, включаючи комплексний аналіз внутрішніх і зовнішніх факторів організації.

Отже, розвиток системи управління персоналом займає ключові позиції у розмаїтті напрямів та сфер функціонування організації. Характерною його особливістю є застосування, окрім традиційних методів управління, комплексу інноваційних технологій (HR-інновацій), використання яких дозволить підвищити рівень конкурентоздатності та репутації персоналу, а також сприятиме формуванню працездатної і ефективно функціонуючої команди в цілому.

Список використаних джерел

1. Жавела К. А., Жавела А. К. Сучасні концепції та інноваційні технології в системі управління персоналом. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/22_2019/14.pdf (дата звернення: 08.10.2023).
2. Балановська Т. І., Михайліченко М. В., Троян А. В. Сучасні технології управління персоналом: навчальний посібник. Київ: ФОП Ямчинський О. В., 2020. 466 с.
3. Погорелова Т. О. Інноваційні технології в управлінні персоналом на сучасному

підприємстві. Вісник національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки): збірник наукових праць. Харків: НТУ «ХПІ», 2018. № 15 (1291) С. 101-104.

4. Тоцький В. І., Лавриненко В. В. Організаційний розвиток підприємства: навчальний посібник. Київ: КНЕУ, 2005. 247 с.

5. Шахно Ю.А., Шипіна В. О. Інноваційні технології підбору персоналу в сучасних умовах. URL: <http://surl.li/mdidd> (дата звернення: 07.10.2023).

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ «СУХИХ ПОРТІВ»

*Слободян В.В., науковий співробітник відділу розвитку митної справи
Науково-дослідний інститут фінансової політики
Державний податковий університет, м. Хмельницький*

Розширення меж міжнародної торгівлі, концентруючись навколо морських портів, сприяє підвищенню інвестиційної привабливості як регіонів, в яких розміщені, так і самої країни. Однак через блокування морських портів та часті обстріли, постало питання створення так званих «сухих портів» ближче до кордону країни з суміжними країнами. Під «сухим портом» розуміється внутрішній термінал, з'єднаний з одним або декількома морськими портами за допомогою інтермодальної транспортної системи. Таким чином, «сухий порт» виступає сучасним дієвим способом щодо збільшення пропускної та переробної спроможності морських портів в умовах територіальних обмежень, а також ефективним інструментом зниження нерівномірності внутрішніх вантажопотоків порту. Основні функції «сухого порту» - це перевалка вантажів, а також зберігання, консолідація та комплектація вантажів, їх митне оформлення, технічне обслуговування автомобільних і залізничних транспортних засобів. Створення «сухих портів» вирішує проблему розвитку транспортних потоків в припортових містах. До основних переваг «сухих портів» можна віднести [1]:

- «сухі порти» покращують послуги з імпорту та експорту морського порту;
- «сухі порти» виступають як джерело зайнятості, що дає змогу забезпечити розширення морського порту через просторові обмеження;
- такі інтермодальні перевезення можуть знизити транспортні та логістичні витрати для компаній;
- завдяки оперативній спритності можна скоротити терміни доставки товарів;
- між розвитком регіону та «сухим портом» створюється доброзичесне економічне коло;
- зменшується вплив на навколишнє середовище, пов'язаний з перевезенням товарів;
- розвантажуються дороги.

Тож, створення і експлуатація «сухих портів», є перспективним та потенційно ефективним шляхом у вирішенні завдання щодо збільшення вантажообігу морських портів, що призведе до підвищення своєчасності вантажних перевезень, а також до подолання екологічних проблем регіону. Однак недостатній розвиток науково-методичної бази системного обґрунтування необхідності створення «сухого порту» в регіоні, вибору і розрахунку основних параметрів такого тилового терміналу на етапі його стратегічного планування може привести до виникнення зайвих капітальних і експлуатаційних витрат і, як наслідок, до збільшення собівартості вантажопереробки в системі «морський порт – «сухий